

Działalność KSK Wrocław

Dawid Frątczak

Klub Sympatyków Kolei we Wrocławiu jest jednym z kilku prężnie działających stowarzyszeń w Polsce, które starają się zachować dla przyszłych pokoleń historię kolei z terenu Dolnego Śląska i nie tylko. Klub prowadzi także działania wspierające pozytywne zmiany na kolei w zakresie legislacji, prowadzi inicjatywy propagujące transport kolejowy w regionie. Obecnie członkowie Klubu prowadzą prace nad zabytkowym taborem kolejowym, w celu zachowania go przed zniszczeniem.

Działający od lutego 1991 roku wrocławski Klub Sympatyków Kolei zdołał zgromadzić w swych zbiorach prawie dwadzieścia wagonów kolejowych na tor 1435mm. Jest to jedna z większych prywatnych kolekcji taboru w kraju, utrzymywana jedynie ze środków własnych klubu, a także darowizn i wpłat od sponsorów.

Aktualnie większość taboru jest przechowywana na terenie wagonowni PR we Wrocławiu, zaś pojazdy odrestaurowane siłami członków Klubu są sukcesywnie ekspozycjonowane na torze nr 66 nieopodal peronu 5. wrocławskiego dworca głównego. Warto wspomnieć o dwóch wagonach pasażerskich czteroosiowych (tzw. „ryflaki”), które są użyczone Dolnośląskim Kolejom

Regionalnym, oraz o wagonie pocztowym typu 304C, znajdującym się na terenie portu miejskiego. Trzeci wagon pasażerski, to pojazd typu Cid21 z około 1922 roku, który wymaga gruntownej renowacji. Został pozyskany z kolei zakładowej KGHM Polska Miedź S.A., gdzie od około 1970 roku służył różnym celom gospodarczym. Należy dodać, iż wagon ten posiada na ostoi oryginalne napisy z czasów służby na PKP – jest to między innymi data ostatniej rewizji (1968), oraz stacja macierzysta (Wałbrzych).

Pozostały tabor, to wagony dwuosiowe towarowe. Największą grupę stanowią metalowe węglarki z rodziny 9W, w tym jedna z pomostem hamulcowym (rzadkość!). Bardzo cennym eksponatem jest węglarka wojennej konstrukcji typu Villach pozyskana z Sekcji Utrzymania Taboru Trakcyjnego Przewozów Regionalnych w Iławie, gdzie przez szereg lat

Niemiecka węglarka Villach z wagonem polskiej konstrukcji na torze wystawowym. Fot. autor

spełniała rolę pomostu dla celów gospodarczych. Pojazd po renowacji (wykonanej w spartańskich warunkach na terenie stacji Trzebnica) był pierwszym wagonem, który ustawiono na wystawowym torze 66.

W zbiorach Klubu znajdują się również dwa wagony kryte, typu 23K, produkowane we wrocławskim Pafawagu na przełomie lat 50-tych i 60-tych, oraz drewniana węglarka (z ramą stalową) typu 4W, która została także wyremontowana i ustawiona obok wagonu Villach nieopodal peronu 5. Urozmaiceniem kolekcji niewątpliwie są trzy wagony „szutrówki”, w tym jedna z zabudowanym dachem, służąca do niedawna przewozom rudy miedzi w KGHM.

Klub opiekuje się również węglarką typu 3W, oraz lokomotywą spalinową serii SM41. Są czynione działania mające na celu odkupienie jej od PKP S.A., a następnie odrestaurowanie

Węglarka typu 4W na torze 66. Dobrze widoczne oznakowanie z lat 60tych, łącznie z oznaczeniem "OPW".
Fot. autor

zewnątrzne (niestety uruchomienie pojazdu, to daleka przyszłość). Natomiast węglarka 3W ma być przetransportowana do Skansenu Kolejowego w Chabówce, gdzie zasili muzealny park wagonowy.

Korzystając z uprzejmości dyrekcji Zakładu Przewozów Regionalnych we Wrocławiu Klub ma możliwość wykonywania prac remontowych w hali lokomotywowni, gdzie również ustawiono odnowiony wagon kryty typu 211K, pełniący rolę magazynu części i materiałów.

Od początku roku do dziś stanowisko remontowe opuściła węglarka 4W z 1947 roku, kryty 23K (1959 r.), węglarka 9W stalowej konstrukcji (lata 60-te), wspomniany wagon do przesyłek ekspresowych typu 211K (przebudowany z chłodni 202L), oraz cysterna 1R z około 1947 roku. Właśnie ten wagon swoją kubaturą należy do mniejszych z kolekcji, jednak stopień zdekompletowania mechanizmów, jak i poszczególnych części nadwozia stanowił duże wyzwanie dla działań klubowych. Dzięki operatywności i pomocy kolejarzy sukcesywnie udało się

odtworzyć oryginalny wygląd pojazdu, a także jego sprawność techniczną. Aktualnie rozpoczynają się prace przy wapniarce 205S, odkupionej w ostatnich miesiącach od PKP S.A.. Wagon przez szereg lat pełnił rolę wagonu gospodarczego w lokomotywowni Bydgoszcz Wschód, skąd też został przetransportowany dzięki firmie Specjalistyczny Transport Kolejowy z Wrocławia. Warto dodać, iż prace w hali prowadzone są praktycznie każdego dnia roboczego, zaś remont jednego wagonu pochłania około miesiąca pracy 4-5 osobowej grupy ludzi.

W związku z dużym zaawansowaniem prac renowacyjnych, jak i czynnościami mającymi na celu pozyskanie kolejnych wartościowych eksponatów, Klub prosi o wszelkie darowizny, a także

pomoc w gromadzeniu materiałów i narzędzi. Również dzięki uzyskaniu w 2006 roku statusu Organizacji Pożytku Publicznego istnieje możliwość dokonywania wpłat 1% podatku na rzecz Klubu. Szczegółowe informacje znajdują się na stronie: www.ksk.wroclaw.pl.

Końcowy etap prac przy wagonie krytym 23K. Naniesione napisy będą odzwierciedlać stan fabryczny, z roku 1959.
Fot. autor